

МОТИВИ

към проект на Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти

С предложениия проект на Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти се регламентират мерки срещу злоупотребата с вътрешна информация, незаконното разкриване на вътрешна информация и манипулирането на пазара.

Със законопроекта се осигурява прилагането на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията, наричан по-нататък „Регламент № 596/2014”, и се въвеждат в националното законодателство разпоредбите на Директива за изпълнение на (ЕС) 2015/2392 на Комисията от 17 декември 2015 г. относно Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на съобщаването на компетентните органи за действителни или възможни нарушения на посочения регламент, наричана по-нататък „Директива № 2015/2392”.

Необходимостта от приемане на изцяло нов закон произтича от отмяната на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба), която е въведена в българското законодателство със сега действащия Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти. С новия Регламент № 596/2014 е установена нова регулаторна рамка за злоупотребата с вътрешна информация, незаконното разкриване на вътрешна информация и манипулирането на пазара, която от 3 юли 2016 г. ще бъде задължителна и пряко приложима за Република България. С оглед на това глави втора, трета и четвърта от действащия Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти следва да бъдат изцяло отменени и вместо тях ще се прилагат разпоредбите на Регламент № 596/2014.

I. Осигуряване прилагането на Регламент № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета

В изпълнение на чл. 22 от Регламент № 596/2014 със законопроекта Комисията за финансов надзор и заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”, са определени като компетентни органи по смисъла на чл. 22 от регламента. Законопроектът предвижда Комисията за финансов надзор да упражнява правомощията по чл. 13, 24, 25, 26 и 29 от регламента, които са свързани с установяване на приети пазарни практики, със сътрудничество с Европейския орган за ценни книжа и пазари, с органите на други държави членки и с трети държави, както и с разкриване на лични данни на трети държави. От своя страна заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”, ще упражнява всички правомощия на компетентен орган по регламента, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията и които правомощия са свързани основно с упражняването на текущ надзор.

За да се осигури прилагането на Регламент № 596/2014 в законопроекта се въвеждат конкретни срокове, в които лицата, задължени по регламента, разкриват информация или докладват определена информация пред компетентните органи или

пред обществеността.

С цел осигуряване изпълнението на чл. 30 от регламента в законопроекта са предвидени принудителни административни мерки и административно-наказателни разпоредби, като следва да се отбележи, че максималните размери на предвидените в законопроекта глоби и имуществени санкции произтичат от размера на санкциите в регламента. Изрично се урежда, че при определяне вида на принудителната мярка, съответно при определяне вида и размера на административните наказания, се вземат предвид обстоятелствата по чл. 31 от Регламент № 596/2014.

II. Въвеждане в българското законодателство на Директива № 2015/2392 на Европейския парламент и на Съвета

Директива № 2015/2392 определя правилата, с които се установяват процедурите посочени в чл. 32, параграф 1 от Регламент № 596/2014, включително договореностите за съобщаване на нарушения на посочения регламент и за последващи съобщаването мерки, както и мерки за защита на лицата, работещи по трудов договор и мерки за защита на личните данни. Със законопроекта се създава глава втора- „Съобщаване за нарушения на този закон и на Регламент № 596/2014 и актовете по неговото прилагане”, в която в съответствие с изискванията на директивата, се урежда следното:

- определят се длъжностни лица от администрацията на Комисията за финансов надзор, които да отговарят за съответни дейности във връзка с приемането на съобщения за нарушения на закона, на Регламент № 596/2014 и актовете по неговото прилагане, и органа, който ги определя;

- съдържанието на информацията за реда за приемане на съобщения за нарушения, която се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор;

- обхвата на процедурите за работа със съобщения за нарушения и органа, който ги утвърждава;

- изискванията към специалните комуникационни канали, чрез които се извършва приемането на съобщения за нарушения и предприемането на съответни последващи мерки;

- въвежда се изискване Комисията за финансов надзор да предприема необходимите мерки, за да гарантира, че всяко съобщение за нарушение, прието чрез средства, различни от специалните канали за комуникация, се препраща без изменение на длъжностните лица, които отговарят за приемане на съобщения за нарушения, посредством специалните канали за комуникация;

- воденето на регистър на приетите съобщения, изпращането на потвърждение за получено съобщение и съответни правила в зависимост от начина, който се използва за подаване на съобщение за нарушение;

- изискванията към процедури за гарантиране на ефективен обмен на информация и сътрудничество между компетентните органи и всички други органи, участващи в защитата на работещите на трудов договор лица, които съобщават за нарушения на Регламент (ЕС) № 596/2014 до компетентния орган или са обвинени в извършването на нарушения, срещу ответни действия, дискриминация или други видове несправедливо отношение, възникнали поради или във връзка с подаването на съобщения за нарушения на Регламент (ЕС) № 596/2014, както и органа, който ги утвърждава;

- въвеждат се задължения за Комисията за финансов надзор във връзка със защита на информацията, включително на личните данни, свързана с подадените съобщения за нарушения;

- предвижда се редовно и най-малко на всеки две години да се актуализират

процедурите за работа със съобщения за нарушения.

III. Промени в други закони

Със законопроекта се предвижда отмяна на сега действащия Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти. Предложени са правно-технически изменения и допълнения в Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

IV. Влизане в сила на законопроекта

В съответствие с чл. 39 от Регламент (ЕС) № 596/2014 се предвижда новият закон да влезе в сила от 3 юли 2016 г., като на тази дата изтича срокът за транспониране на Директива 2015/2392, определен в чл. 13.